

Ne brez meril

Delitev dohodka v novih ekonomskih pogojih je danes predmet številnih razprav po naših delovnih kolektivih. Novi ekonomski odnosi, ki se postopoma uveljavljajo, omogočajo, da bodo podjetja lahko v celoti opustila preostale oblike administrativnega nagajevanja in uveljavile sistem ekonomske delitve dohodka. Ta nova oblika delitve dohodka, med katerimi so vsekakor najvažnejše tiste, ki odpravljajo miselnost o plačevanju dela in one, ki določajo, da naj bo osebni dohodek le pripadajoči delež slehernega proizvajalca v skupnem dohodku.

Razporejanje osebnih dohodkov in določanje razmerij med posameznimi delovnimi kategorijami je v priložnosti kolektivov, ki o tem odločajo. Prav zato pa se kažejo tudi nepravilnosti, da se osebni prejemki zaposlenih na enakih delovnih mestih v različnih gospodarskih organizacijah bistveno razlikujejo. To stanje je predvsem problematično v manjših podjetjih, ki imajo še zelo pomanjkljivo izdelan sistem nagajevanja po delu. V teh kolektivih osebni dohodki niso v sorazmerju z enakimi delovnimi mesti v večjih podjetjih, ki glede na povprečan obseg poslovanja brez doma terjajo tudi večjo mero odgovornosti. Možnosti, ki so jo taka manjša podjetja izkoristila, da so lahko izplačala sorazmerno višje dohodke, ni ekonomsko utemeljena. Nadaljevanje take prakse se lahko še bolj izrodi in ima škodljive posledice za nadaljnji razvoj teh podjetij kakor tudi skupnosti.

Navedene oblike izplačevanja osebnega dohodka nimajo ničesar skupnega z nagajevanjem oziroma z delitvijo dohodka po delu. Ta mora temeljiti na določenem odnosu do rezultatov poslovanja. Pri tem ne gre za sam sistem delitve, temveč za merila, s katerimi ugotavljamo upravičenost do takih ali takih osebnih dohodkov. Ekonomsko in družbeno politično ni sprejemljiva taka delitev, ki ne temelji na realnih merilih, temveč je posledica različnih osebnih teženj določenih ljudi v kolektivih. Zato se bo morala v tem pogledu prihodnje večji meri uveljavljati družbena odgovornost tistih, ki morejo vskladiti individualnih teženj s splošnimi koristmi. Delitev po realnih merilih naj še posebno zaživi znotraj ekonomskih enot, kjer lahko delavci na ta merila tudi vplivajo.

Brez dvoma se bo višina osebnega dohodka gibal v neposredni odvisnosti od delovne storilnosti. Tako povečanje ni le ekonomsko utemeljeno, temveč tudi najno, saj je potrebno zagotoviti med obema faktorjema nek realen odnos. Nemogoča in brezperspektivna pa je taka praksa, da se osebni dohodki povečujejo brez realnih meril, pač samo zato, ker je gospodarska organizacija v takem materialnem položaju, da ji ta povišanja dovoljuje. Kolektivni se morajo tudi zavedati, da družbeni standard ne predstavlja samo osebni dohodki, temveč da je še mnogo elementov, ki jih bomo morali v novi ekonomski politiki upoštevati. Samo navedeni odnos do delitve lahko pripelje gospodarske organizacije v tak položaj, da bodo lahko te zagotovile trajno in postopno zvišanje osebnih dohodkov.

Novi predpisi uzakonjujejo v praksi že več ali manj uveljavljeno načelo delitve dohodka po delu. S tem so podjetja postala v materialnem pogledu samostojna, obenem pa so prevzela vso družbeno in politično odgovornost za razdeljevanje dohodka na način, ki ustreza principom dobrega gospodarja.

S seje Sveta za kulturo in prosveto ObLO Kranj

Več povezanosti

Na 39. seji Sveta za kulturo in prosveto ObLO Kranj so govorili o problemih kulture in prosvete v občini in o pripravah gradiva za plenum družbenih organizacij.

Pri obravnavi kulturno prosvetnih problemov v komunih se je svet delno omejil na zaključke posveta, ki ga je sklicala pristojna komisija ObLO SZDL Kranj, na katerem so osvetlili splošne probleme kulturno-prosvetne problematike v komunih.

Vsekakor je treba izboljšati delo na področju kulture in prosvete in najti med ustreznimi institucijami več medsebojne povezanosti.

Nadalje so ugotovili, da obstaja med naglim razvojem industrije in počasnejšim napredkom kulture precejšnja neskladnost, ki se odraža predvsem v zelo minimalnih sredstvih, ki so namenjena za razvoj kulture. Treba bo poiskati nove vire dohodkov, s katerimi bi se

KDO JE ODGOVOREN

Obračun dvoletnega dela ZK v Škofji Loki

ZA MLAČNOST DRUŽBENIH IN SAMOUPRAVNIH ORGANOV V NEKATERIH KOLEKTIVIH? KONFERENCI ZVEZE KOMUNISTOV SO PRISOSTVOVALI MNOGI PRVOBORCI, POSLANEC ANTON PETERNELJ TER ČLANA CK ZK SLOVENIJE MAKŠ KRMELJ IN LOJZE OCEPEK

Škofja Loka, 27. maja — V Kulturnem domu DPD »Svoboda« v Škofji Loki je bila danes občinska konferenca Zveze komunistov. Na ta obračun dvoletnega dela se je zbralo 130 delegatov, ki jih je 682 komunistov iz območja škofjeloške ter železniške občine izvolilo za skupno konferenco obeh teh predelov, ki se združujeta v enotno občino. — Poročilo sekretarja Vladimirja Logarja je bilo prežeto z vprašanjem, kdo je odgovoren za uspehe in neuspehe v konkretni vsakodnevni praksi razvoja te komune. Pri tem je poudarjal, da bi bilo treba več prizadevnosti in iniciative komunistov ter ob tem zlasti višja ideološka raven. V razpravi so delegati prav tako samokritično ocenjevali delo posameznih organizacij ZK in predlagali, naj bi v prihodnje komunisti večkrat poročali svojim organizacijam o njihovih težavah in izkušnjah pri konkretnem uveljavljanju naprednih stališč v različnih organih, društvih in družbenem življenju sploh.

Škofjeloška občina je ekonomsko še zmeraj pod okrajnim povprečjem. Tako je dosegel lani povprečni narodni dohodek na prebivalca bivše železniške občine samo 150.000 dinarjev, v škof-

jeloški občini pa 236.000 dinarjev. To je znatno pod okrajnim povprečjem s 420.000 dinarji, toda občutno nad jugoslovanskim, ki pa je dosegel le 138.000 dinarjev. Toda dinamika napredka škofjeloške občine kaže v zadnjih letih in še posebno v perspektivnem razvoju dokaj hitrejši dvig ekonomskega potenciala v tem območju kod drugod. Tako je predvideno, da bo ta občina (dasi združena z Železniki) dosegla v 1965. letu 518.000 narodnega dohodka na prebivalca, medtem ko bo takrat republiško povprečje doseglo le 397.000 dinarjev in jugoslovansko komaj 222.000 dinarjev na prebivalca.

Vzporedno z naporji pri ekonomskem razvoju teh krajev so tudi težave v razvoju socialističnih odnosov, v uveljavljanju novega družbenega sistema. V tem delu pa imajo komunisti velike naloge. Organizacije ZK v nekaterih kolektivih niso še našle prave oblike dela, kot ga je na-

kazal že VI. zlasti pa VII. kongres ZKJ.

Seje delavskih svetov so v nekaterih podjetjih zelo slabo pripravljene: člani samoupravnih organov čestokrat niso niti obveščeni (ali pa zelo površno) o stvareh, ki so na dnevnem redu. Včasih operativno vodstvo v zadnjem hipu spreminja ali dopolnjuje dnevni red itd. Dobre priprave teh sej so le v tovarni LTH, Predilnici in v »Jelovici«.

V občini so tri stanovanjske skupnosti. Toda samo skupnost v Škofji Loki je zaživela, druge še niso našle svojega mesta v okolju kjer so ustanovljene.

Delegati so prav tako govorili o težavah pri uveljavljanju sindikalnih organizacij v delovnih

kolektivih, pri delu odborov SZDL na vseh, pri aktivizaciji mladine itd. Pri vsem tem pestrem življenju, ki se danes javlja, je potrebno komunistom še več znanja, več seminarjev in ideološkega izpopolnjevanja zlasti pa individualnega študija. Ludvik Stacin, Stane Bajt, Janez Marš, Marjan Zadnik, Milan Osolnik, Vido Japelj in drugi so poudarjali velike uspehe dela ZK v zadnjih dveh letih. Toda v nadaljnjem delu naj bi komunisti še bolj izpopolnjevali svojo ideološko raven, iskali skupna stališča v določenih problemih ter tako še hitreje odstranjevali posamezne težave v ekonomskem, zlasti pa v družbenem napredku te komune.

S seje ObLO Kranj

Da ali ne

PONOVA OBRAVNAVA NA ZBORU PROIZVAJALCEV

Kranj — V četrtek, 25. maja so se v prostorih Okrajnega ljudskega odbora Kranj zbrali odborniki obeh zborov občinskega ljudskega odbora Kranj na 52. skupni seji. Poslušali so poročilo o gibanju osebnih dohodkov v letu 1960 in v prvem tromesečju leta 1961 ter poročilo o izvršitvi količinskega plana proizvodnje v prvem četrtletju letošnjega leta. Nadalje so odborniki razpravljali o predlogu za sofinansiranje izgradnje tovarne ravnega stekla v Novem mestu in o dveh predlogih za izdajo garancijskih izjav. S četrtkovske skupne seje so odborniki poslali na predlog tov. Martina Koširja tudi pozdravno brzojavko predsedniku Titu.

Poročilo o gibanju osebnih dohodkov ter osnovne naloge v zvezi z nadaljnjim razvijanjem po delu je podala predsednica sveta za delo, tov. Pepca Ježeva. Na poročilo ni bilo razprave, prav tako ni bilo razprave ob analizi izvršitve količinskega plana proizvodnje industrijskih podjetij v prvem tromesečju letos v primerjavi s planom za leto 1961 in realizacijo 1960. Seje ob obravnavanju tretje točke dnevnega reda so odborniki izglasovali predlog, naj poročilo o osebnih dohodkih in poročilo o izvršitvi količinske proizvodnje zaradi boljše obdelave ponovno obravnava zbor proizvajalcev na svoji prvi prihodnji seji.

Nato so odborniki razpravljali o sofinansiranju izgradnje tovarne ravnega stekla v Novem mestu. Republiški iniciativni odbor za izgradnjo te tovarne je namreč poslal občinskemu ljudskemu odboru informativne podatke o ekonomski upravičenosti te novogradnje s predlogom za finansiranje. Znano je namreč, da zaradi intenzivne gradbene dejavnosti primanjkuje ravnega stekla in zato so tudi gradnje v zastoju. Domača proizvodnja (tovarna Pančevo) ne more kriti vseh potreb in zato morajo vsako leto uvažati večje količine stekla. Lokacija te tovarne je določena v Novem mestu in bi bila dograjena do leta 1963. Kot soinvestor naj bi k tej gradnji prispevali 1 milijardo din tudi vsi slovenski občinski ljudski odbori.

Po vnaprejšnjem določenem ključu in predhodnem izračunu bi znašal prispevek občinskega ljudskega odbora Kranj 40 milijonov dinarjev, katerih 8 milijonov bi bilo treba vplačati že letos, naslednji dve leti pa po 16 milijonov. Tovarna pa bi se pogodbeno obve-

zala kriti vse potrebe po ravnem steklu.

Ob tej točki dnevnega reda se je razvila izredno živahna razprava. Odbornik Jaka Kolenc je dejal, da stanje s preskrbo stekla ni več tako pereče in da po njegovem mnenju ni potrebno, da bi občina Kranj sofinansirala to gradnjo. K razpravi se je javil tudi tov. Martin Košir. Ta je poudaril, da se položaj glede preskrbe s steklom lahko spremeni in tako spet nastopi pomanjkanje, zaradi česar bodo novogradnje ostale nezasteklene. Po drugi strani pa je jasno, da tovarna v Pančevu še dalj časa ne bo mogla zadovoljiti vseh potreb in da bomo zato še precej časa vezani na uvoz. Zato je predlagal, da se k finansiranju pristopi, vendar s pogojem, da bodo svoje obveznosti izpolnili tudi ostali občinski ljudski odbori.

Z mnenjem tov. Koširja se je strinjalo še več odbornikov, ki so poudarjali, da znesek 40 milijonov, kljub pomanjkanju sredstev, le ne predstavlja za dobro treh let resnejšega problema in da končno le moramo misliti tudi na to, da počenimo stanovanjsko gradnjo oziroma da prenehamo biti vezani na uvoz.

Po razpravi je predsedujoči Alojz Založnik predlagal odbornikom, da bi z glasovanjem skušali najti končni sklep. V zboru proizvajalcev je za predlog glasovalo 8 odbornikov, proti 8, 6 pa se jih je glasovanja vzdržalo. V občinskem zboru pa je za predlog glasovalo 14 odbornikov, 6 jih je bilo proti, 4 pa so se vzdržali. Zaradi neodločenega izida v zboru proizvajalcev sta bili na seji imenovani komisiji za vskladitev sklepov, ki bosta svoje poročilo podali na prihodnji seji.

ZANIMIVA RAZSTAVA

Občinski odbor Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev občine Kranj organizira s pomočjo Pokrajinskega muzeja NOB iz Kranja izredno zanimivo razstavo iz življenja in dela enot JLA, ki bo odprta v prostorih stavbe OLO v Kranju od 30. maja do 1. junija letos.

SREČANJE MLADINE ODPADLO

JESENICE, 28. maja — Na Pristavi v Javornškem Rovtu bi moralo biti danes ob zaključku X. jubilejnega mladinskega festivala, srečanje mladine jeseniške občine. Začel je dež izlet preprečil, tako da so morali zaključno praznovanje odložiti na kasnejši čas. U.

Razstavljeni bodo najrazličnejši dokumenti, portreti, slikovno gradivo, orožje in drugo iz bojev partizanskih enot med NOB, kakor tudi iz povojnih let do danes. Razen tega si bodo obiskovalci razstave lahko ogledali naj sodobnejše lahko vojaško orožje, ki bo razstavljeno v avli OLO in pa sodobno težko orožje, ki bo razstavljeno na ploščadi pred stavbo.

Razstava je namenjena predvsem šolski in pošolski mladini, da bi se ta seznanila z nameni in pridobitvami revolucije, s pomembnimi dogodki iz NOB in resničnim življenjem v današnjih enotah JLA. Razstavljeno gradivo bodo posameznim skupinam tolmačili posebni vodči.

Delo občinske konference Zveze komunistov v Škofji Loki

Seja Sveta za zdravstvo pri OLO Kranj

Prejemki zdravstvenih delavcev

V SENCİ LABORATORIJSKE MRZLICE IN RAZPRAV OB UVELJAVLJANJU NOVIH NAČEL

KRANJ, 25. MAJA — Na seji Sveta za zdravstvo in socialno varstvo pri OLO v Kranju, ki je bila danes, so navzoči največ razpravljali o nekaterih težavah v zdravstvenih ustanovah pri uveljavljanju novega zakona o zdravstveni službi.

* Nedavni zakon o zdravstveni službi vnaša povsem nove smernice v to dejavnost. Zdravstvene ustanove, so zato sedaj sredi dela,

da bi svojo organizacijo prilagodile novim potrebam. V teku so volitve v nove upravne odbore, kolektivi pripravljajo in sprejemajo nova pravila njihove dejavnosti, pravilnike o delovnih razmerjih, programe dela, sestavljajo in sklepajo pogodbe z okrajnim zavodom za socialno zavarovanje, ki je plačnik za njihove usluge, ocenjujejo delovna mesta in podobno.

Ob vsem tem pa, kot so povedali navzoči, se v kolektivih sliši največ razprav in pripomb o delitvi osebnih dohodkov, manj pa o programih dela in pravilih teh zavodov, dasi so to glavni temelji, iz katerih izvira vsa njihova dejavnost, ureditev odnosov in končno tudi osebni dohodki.

Zelo zanimivo pa je, da so že sedanje razprave v teh kolektivih pokazale nekatere stvari, ki se jih prej nihče ni lotil. Sedanji predpisi in tudi odnosi z naročnikom oziroma plačnikom njihovih uslug — socialnim zavarovanjem, že silijo kolektive, da iščejo notranje rezerve, dasi jih zakon k temu v popolnosti še ne stimulira. Pot na katero prihajajo s sedanjimi predpisi ti kolektivi, vodi tja, kamor so že prišle gospodarske organizacije, da bodo namreč njihovi prejemki odvisni od njihovega delovnega uspeha in korišćenja vseh notranjih rezerv.

Rezerve v teh kolektivih pa so dokaj neizkoriščene.

Dosedanji sistem ni kolektive stimuliral k boljši organizaciji dela, k zniževanju režijskih stroškov in podobno. Tako imamo na Gorenjskem že skorajda urejene tri blokemine laboratorije, čeprav bi popolnoma zadostoval samo eden. Kot je eden izmed udeležencev dejal, se je razširila posebna laboratorijska mrzlica: v vsakem zavodu bi radi imeli vse vrste naprave in sodobno opremo ne glede na to koliko jim je ta potrebna. Toda vsaka naprava za raziskovanje raka, vsaka draga svetilka in druga oprema bo v prihodnje obremenjevala amortizacijo teh kolektivov in s tem tudi zniževala osebne dohodke zaposlenih. Zato je že sedaj prišlo v nekaterih kolektivih do zdravih pripomb o upornosti posameznih naprav, o boljši organizaciji dela itd.

Toda vse to je šele na začetku. Kolektivi imajo velike težave ob prilagajevanju na nove razmere. Zato, kot so sklenili na seji, bodo že prihodnji teden organizirali po občinskih središčih posebno posvetovanje, na katerih se bodo s predstavniki kolektivov zdravstvenih ustanov pomenili o konkretnih težavah, ki sedaj nastajajo. Poleg tega je bil tudi predlog, naj bi v okrajnem merilu ustanovili poseben organ, ki bi pomagal kolektivom zdravstvene službe hitreje izmenjati in uveljavljati nove smernice v tej dejavnosti.

-I. a.

Porovi iz Gorij

Tako so domačini imenovali družino Zvanovih v Spodnjih Gorjah, ki je ob prvih znakih vstaje 1941. odšla v boj. Julija 1941. so šli v partizane vsi štiri bratje: Janez, Andrej, Lojze in najmlajši Jožek. Očeta so internirali in se ni več vrnil domov. Prav tako so v južnih bojih s sovražnikom padli trije bratje: Jožek, Lojze in Andrej.

Prvi je padel Lojze, in sicer 8. avgusta na Jelovici, ko se je v vrstah Cankarjevega bataljona bojeval z Nemci. Takrat je bila to največja borba na Gorenjskem, saj je tam padlo 39 Nemcev. Padli pa so tudi prvi trije partizani, med njimi tudi Lojze. Danes se ta kraj borbe imenuje Partizanski vrh.

Jožek je padel 23. decembra 1943. leta v Jeli na Pekljuhi. Domačini so jim bili prinesli hrano v bližino in jim sporočili kraj, kjer jih hrana čaka. Partizani pa so bili hudo potrebni hrane. Jožek je skupno z drugimi šel na doleteni kraj. Srečali so se z Nemci. Vnel se je boj. Nemci so se umaknili. Toda znova so prišli v napad in Jožek je omahnil.

VELIKO ZANIMANJE

Gorenja vas — Čeprav so že marsikje poskušali ustanoviti ekonomsko ali podobno šolo za odrasle in jim to ni uspelo, tega za Gorenjevaščane ne moremo zapisati. Tam je za ekonomsko šolo med odraslimi veliko zanimanje in jo redno obiskuje okoli 20 domačinov. Medtem ko sta sedaj dva letnika pred zaključkom, pa je za vpis v prvi letnik že spel precejšnje zanimanje.

Predavanje o uranu in drugih rudah

Gorenja vas — V Poljanski dolini se je v zadnjem času razširilo že precej nepotrebnih senzacionalnih govoric v zvezi z raziskovanjem tamkajšnjih predelov, ki so bogati raznih rud, predvsem z uranskimi. Govorice pa so naj-

Andrej Zvan-Boris pa je padel skorajda na pragu svobode, marca meseca 1945 na Poreznu. Bil je izredno hraber in tudi sposoben organizator. Prvič se je kot komandir čete posebno izkazal v nemškem boju z Nemci v Lipnici januarja 1942. leta. Njegovi borci so vsirajali in se bojevali z nadmočnim sovražnikom v izredno težkih pogojih, ko je bilo okrog 30 stopinj pod ničlo, ko so nekateri ranjeni borci zmrzovali na snegu. Poleti 1942 je postal komandant Gorenjskega odreda, ki je pod njegovim vodstvom zabeležil prenekatero smelo akcijo. Zatem je bil namestnik komandanta Gorenjskega vojnega področja in na tem položaju je tudi padel v bojih, ki so bili na Poreznu marca 1945. Tako so Porovi iz Gorij šli v boj in žrtvovali štiri življenja za končno zmago in današnjo svobodo.

Dom Partizana urejajo

Gorenja vas — Tukejšnje naselje je v zadnjem času že močno spremenilo nekdanjo podobo. Dograjanih je precej novih hiš, nekaj pa je tudi preurejenih. Prav te dni urejajo tudi Dom »Partizana«. Medtem ko so z zunanjimi deli (prepletkavanjem) že skoraj gotovi, bodo v prihodnjih dneh uredili še notranjost. Za dvorano so med drugim že nabavili nove stole, katerih doslej sploh ni bilo, čeprav so v dvorani dvakrat tedensko kinopredstave, ki so vedno dobro obiskane. Razen tega pa so v domu vedno tudi prireditve drugih or-

ganizacij in gostujočih skupin s kulturnim sporedom. — Za ureditev doma je bilo potrebnih okoli 2.000.000 dinarjev. Od tega je Ob-

Razvedrilo po delu

Okrajni svet Svobod in prosvetnih društev Ljubljane je skupno s kamniškimi občinskimi svetom Svobod priredil v petek v veliki dvorani Doma v Kamniku veliko kulturno zabavno revijo pod naslovom »Razvedrilo po delu«. Pisani program je obsegal glasbene

činski ljudski odbor Skofja Loka prispeval 1.600.000 dinarjev, preostalih 400.000 dinarjev pa TVD »Partizan« iz Gorenje vasi.

točke z znanimi solisti, folklorne plesne (SKUD Tine Rožanc iz Ljubljane) in športne plesne. Sodelovali so še zabavni orkester in kvartet DPD Svobode iz Trbovelj, orkester kamniške glasbene šole, vokalni oktet in zabavni ansambel Boža Matičiča iz Kamnika s solistko Eno Miheličevico, tenorist Rajko Koritnik, trio Modice iz Mengša, zabavni sekstet Vladimirja Stijasnja in recitatorka Zorica Suster iz Ljubljane. Humorist je bil Andrej Zajc. Dvorana je bila nabito polna, uspeh prireditve pa velik.

Pester program LT

Za letošnje prireditve v počastitev 20-letnice vstaje naših narodov je pripravila LT bogat in kvaliteten program prireditev, tekmovanj, razstav, tečajev in predavanj, v katerega so vključeni vsi od občibanov, pionirk, mladink in mladincev do članov. Visek pa bodo prireditve avto-moto društev, alpskega letalskega centra, letalskega kluba Jesenice, radio kluba Javornik — Koroška Bela in drugih društev, klubov, sekcij in šolskih krožkov dosegle in sicer 1. julija, ko bomo na Poljanah slavili 20-letnico vstaje. Stevilni fotomateriji pa bodo skušali po svojih najboljših močeh vse prireditve, proslave in tekmovanja obratiti na filmskem traku.

Velik požar v Kamniku

Za 14 milijonov dinarjev škode

Točno opolnoči od sobote na nedeljo je začela goriti tovarna »Svit« v Kamniku. Ogenj je nastal v osrednjem delu poslopja, ki v obliki črke L zavzema prostor ob Zebjarski ulici. Domnevajo, da je bila vzrok požara velika stara peč za žganje keramičnih izdelkov. Ko so v kratkem času na kraj požara prispeli kamniški gasilci, je bilo v ognju že vse ostreže, ki so ga postavili šele lani nad novim delom tovarne. V prvem nadstropju poslop-

ja sledil napad vojske. Na čelu vojske stoji general Cang Do Jung, ki je z malo krvi in brez večjega odpora uzurpiral oblast, odpravil parlament, pozapril ministre in postavil ameriško politiko pred dejstvo. Po vsej verjetnosti Američani v tej akciji niso držali križem rok, čeprav sprva niso vedeli komu naj nudijo podporo. Za njih je bila kompromisna rešitev in izgladitev nasprotij osnova prizadevanj. Ko je po nekaj dnevih »prepričevanja« predsednik vlade ponudil ostavko, je izgledalo, da se bodo politična nasprotja izgladila. Toda, sledil je nov zalet. Predsednik republike Jun Sunj se je odpovedal predsedniškemu stolčku, v njega pa se je brez sramu vsedel vodja vojske junte general Cang Do Jung. To je ameriško politiko spravilo v zadrego, ki je širila vesti o podpori zakoniti vladi. Praktično je bila smeta z dnevnega reda inatičnega zakonitega prehoda oblasti v vojaške roke, ki so se je puščali posluževali. Umerjeno reakcionarno vlado

je zamenjala izrazito reakcionarna vojaška vlada, ki ima v svojem načrtu »obrambo svobode«, odpravo korupcije, vzpostavitev ekonomskega sistema brez gladi, združitve obeh Korej z antikomunističnimi stališči in dobre odnose z ZDA. Po datki, ki težnje vojske junte še bolj izražajo, pa povedo, da so prepovedana vsa zborovanja, uvedena je cenzura tiska, ustanovili so nagla sodišča, ki so bila priklicana na pomoč že prvi dan po strogostih junske oblasti in zaporu se polnijo, kajti do sedaj so aretirali vse politične nasprotnike in veliko številno levo usmerjenih študentov in izobražencev. Zapirajo jih iz političnih razlogov. Vzrok je strah pred širšim socialnim gibanjem. Če danes na Zahodu govorijo o »neložljivi tragediji«, neložljivi zato, ker se je »levica nočno vrnila v politično življenje«, tragedija pa zato, ker ni nič »doseženo« s tem, če vojska »prevzame oblast«, se sprašujemo, kakšna pa je potem ta rešitev?

TE DNI PO SVETU

Pred kairsko konferenco izvenblokovskih držav

Politični svetovalec predsednika Naserja in predsednik pripravljalnega organizacijskega odbora za konferenco 22 izvenblokovskih držav, ki se bo začela 5. junija v Kairu, Mahmud Riad, je v intervjuju za kairski list »Gumhurija« dejal, da ni namen konferenice šefov izvenblokovskih držav, ustanoviti nekakšen tretji blok temveč prispevati k ublažitvi mednarodne napetosti.

Obisk Koče Popovića na Nizozemskem

Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, ki je na uradnem obisku na Nizozemskem, je obiskal tudi kraljico Julijano in ji izročil pozdrave predsednika Tita. Koča Popović se bo v Haag razgovarjal o splošnih mednarodnih vprašanjih in o tistih problemih, ki posebej zanimajo obe državi.

Zastoj v Ženevi

V odsotnosti Gromika in lorda Homa sta se včeraj popoldne sestala Puškin in MacDonald. Razpravljala sta o poročilu Mednarodne kontrolne komisije v Laosu. Dvourni razgovor se je zaključil brez sporazuma, dogovorila se nista niti, kdaj se bosta zopet srečala. niti kdaj bi bila lahko ponovno sklicana seja štirinajstih držav udeleženk konferenice.

Pogajanja v Evianu

Evianski francosko-alžirski razgovori so še vedno zaviti v mogoč lo tajnosti. Ozračje je povsem »korektno«, ni prišlo do ostrejših nasprotij in trenj. Ob delegaciji sta odločeni doseči konkretne rezultate.

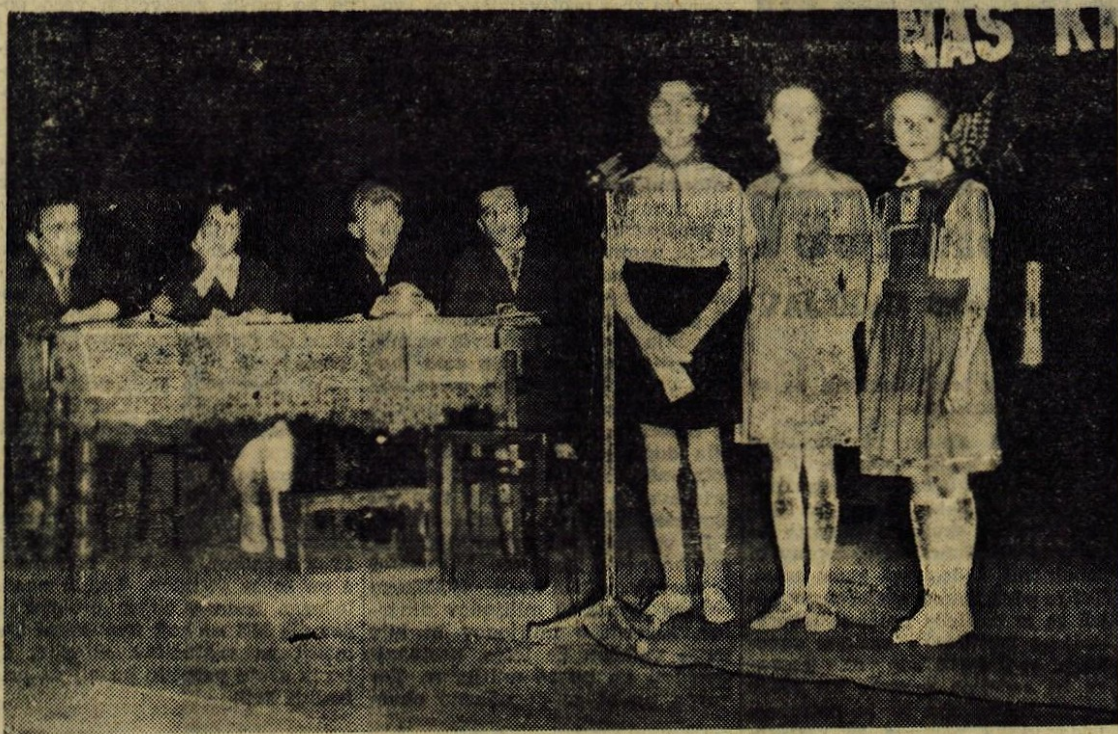
Poslanica predsednika ZDA Kongresu

Predsednik Kennedy je v posebni poslanici o politiki ZDA, ki jo je te dni predložil Kongresu, pozval, naj Kongres in dežela v celoti sprejmeta obvezno »novo smer« večletnih naporov za krepitev mednarodnih pozicij ZDA. Kakor je poudaril Kennedy bi se dosedanja politika nadaljevala z več sredstvi za nadaljnjo oborožitev in prestiž v »tekmi za Luno«.

Za vojaške izdatke je Kennedy zahteval za prihodnjih pet let 7 do 9 milijard dolarjev. Za okrepitev oborožitve in za modernizacijo konvencionalnih vojaških sil je treba obrambne načrte povečati za 160 milijonov dolarjev.

Segni običje Japonsko

Japonsko zunanje ministrstvo je sporočilo, da bo italijanski zunanji minister Antonio Segni prispel konec meseca na enotedenski obisk na Japonsko.

Z občinskega tekmovanja »Spoznavaj svoj domači kraj v NOB« v Skofji Loki

NAŠ RAZGOVOR

V začetku preteklega stoletja so v Skofji Loki in okolici začeli izdelovati posebno pecivo — loški kruhek, ki je bil dolga desetletja zelo priljubljeno darilo ob različnih priložnostih. Najprej so ga oblikovali v izrezljanih lesenih kalupih, pozneje pa so ga v nekaterih krajih začeli krasiti z roko. Ta način oblikovanja kruhkov se je posebno močno udomačil v Dražgošah, Zeleznikih in na Česnjici. Ker so ti kruhki zelo lepi, imajo v zadnjem času še posebno vrednost kot turistični spominki.

Ko sem se mudila v Zeleznikih, sem obiskala 87-letno Ano Bercečovo — eno izmed redkih, ki še znajo narediti pristni kruhek, in se z njo pomudila v krajšem pogovoru.

»Da so kruhki res lepi na pogled, dobri in tudi obstojni, je potrebno precej znanja in veščine. Kje ste si jo vi pridobili?«

»Izdelovanje kruhkov sem se še kot otrok naučila pri svoji materi. Midve sva jih izdelovali, stara mati pa jih je naložila v koš in nosila naprodaj.«

»Spečete tudi sedaj še veliko tega peciva?«

»Tega dela se vse bolj rada izognem, saj ni prav nič lahko. Testo je treba skoraj eno uro vmetati, z okraščevanjem se pa katerikoli tudi po dve uri zamudim. Toda včasih le moram popustiti in ustreči željam.«

Kdo so najbolj pogosti naročniki?

»Pri nas ljudje še vedno poklanjajo kruhke od posebnih praznikov, takega darila pa so še prav posebno veseli naši rojaki in tujei, ki prihajajo k nam iz Amerike in nekaterih zahodnoevropskih držav. Dobila sem že več pism, v katerih so se tujei budili nad tem, kako lepe kruhke znamo pri nas izdelovati.«

»Je mogoče sestav takega kruhka proizvodna skrivnost?«

»O, prav nobena. Na pol kilograma medu vzamem približno tri četrt kilograma mehke črne moke, majhno žličko jedline sode, malo cimeta, najgledovih žbic in popra. Med je treba malo segreti in potem počasi vmešavati moko in ostalo. Peči se ne sme v prevroči pečici.«

Skrivnost škofjeloškega kruhka

Ureime

Fronialne motnje, ki so se pretekli teden zadrževale nad Alpami so že prešle naše kraje, z njimi pa se pomika val hladnega zraka, ki bo trajal dva dni. Vreme v prihodnjem tednu sončno, sprva nekoliko hladno.

Krope je treba ohraniti

Zgornji in srednji del Kropenam se sedaj nudi dokaj verno podoba starega železarskega in žeb-larskega središča. Ta podoba pa bi se ob nenačrtnih gradnjah in popravilih starih hiš kaj hitro utegnila močno neugodno spremeniti. Zato je na pobudo kropskega turističnega društva že prišlo do prvih razgovorov s sposobnim urbanistom, ki bo naredil načrte za urbanistično ureditev zgornjega in srednjega dela Kropen. Seveda TD samo tega dela finančno ne bo zmoglo, zaradi njegove pomembnosti pa resno računajo na pomoč občinskega in okrajnega ljudskega odbora.

KONCERT KLAVIRISTKE IN PEVSKEGA ZBORA

Kranj — Danes, v ponedeljek, 29. maja zvečer ob 19. uri, bo koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju koncert pianistke Ivane Zalokarjeve, absolventke Srednje glasbene šole na Reki in mladinskega mešanega pevskega zbora DPD Svoboda »France Preseren« iz Kranja pod vodstvom Janka Pribošiča.

Pionirske igre na Gorenjskem

Pionirji veliko vedo o partizanih

OBČINSKA PRIREDITEV V KRANJU — PRIHODNI TEDEN NA KALIŠČE

KRANJ, 29. maja — Včeraj so v Delavskem domu zaprli razstavo likovnih izdelkov učencev osnovnih šol iz kranjske občine, že danes popoldne pa je v programu občinske komisije za pionirske igre druga večja prireditev. Popoldne ob 16. uri se bo v Prešernovem gledališču v treh tečajnostnih stopnjah pomerilo 18 najboljših skupin, ki so zmagale na šolskih in sektorskih tekmovanjih. Spoznavaj svoj domači kraj v NOB. Ze obiskovalci šolskih in sektorskih tekmovanj zatrjujejo, da so pionirji zelo presenetili z bogatim znanjem iz zgodovine NOB, zato je upravičeno upanje, da dvorana Prešernovega gledališča ob tej priliki ne bo ostala prazna.

«Sulci dobre volje» z Zlatega polja urejajo okolico stanovanjskega bloka.

Za 3. in 4. junij pripravljajo občinska komisija partizanski pohod na Kališče, ki se ga bo udeležilo 300 pionirjev in mladincev iz osnovnih in srednjih strokovnih šol ter iz gimnazije. V Mačah in na Bašlju bodo sestavili brigadi, ki bosta nosili imeni narodnih herojev Staneta Zagarja in Staneta Rozmana ter v partizanskih kolonah odšli na Kališče. Tu bo zanje pripravljen pravi partizanski tabor. Zvečer bo v gozdu na Kališču krajiš miting, bivši borci pa bodo mladini pripovedovali o dogodkih iz bojev v tamkajšnjih krajih. Pri tem pohodu bodo sodelovali tudi taborniki in planinci. Predvidoma v drugem tednu junija bo v Kranju »Večer parti-

zanske umetnosti«. Namen te prireditve je, da se učenci seznanijo z medvojnimi partizanskimi umetniškimi ustvarjanjem. Program bodo sestavljale recitacije, pevske točke, branje partizanskih tekstov in drugo, izvajali pa ga bodo najboljši učenci — izvajalci iz šol z območja kranjske občine. V prihodnjem tednu bo tudi zaključen rok za oddajo literarnih prispevkov, ki so jih napisali pionirji o dogodkih iz NOB. Najboljše bo izbrala posebna občinska žirija in jih nagradila. Nagradjeni prispevki bodo prišli v poštev tudi za okrajno in pozneje za republiško nagrado, seveda če bodo dovolj kvalitetni.

M. S.

SULCI DOBRE VOLJE Z ZLATEGA POLJA

Tudi v Kranju in v drugih gorenjskih mestih zgradimo vsako leto veliko stanovanj. V večini primerov so to veliki lepi bloki, z modernimi sončnimi stanovanji. Tkega stanovanja je vsakdo vesel in se zato z navdušenjem loti njegovega urejanja. Na žalost pa smo premnogokrat lahko ugotovili, da so

stanovalci mislili le na notranjost svojega bloka, medtem pa so na njegovo okolico povsem pozabili. Se sedaj lahko okoli nekaterih stanovanjskih blokov, ki so bili zgrajeni že pred dvema ali več leti, vidimo velike kope zemlje, ki jo že bohotno prerasta najrazličnejši plevel, prav tako v novih naseljih ne manjka blata in grobeža kamena ter ostankov gradbenega materiala. Ob tem pa močno pogrešamo cvetličnih gredic in drugih nasadov, ki bi lahko pričali, da imajo stanovalci občutek tudi za ureditev vrta. Mogoče ste že tudi vi slišali, da se na primer v Velenju nihče prej ne vseli v nova stanovanja, dokler ni tudi okolica stanovanjskih zgradb popolnoma urejena. In prav Velenje že nekaj let slovi po tem, da je najlepše urejeno slovensko mesto. V tem bi ga vsekakor kazalo posnemati.

O pionirjih z Zlatega polja v Kranju smo pred časom že pisali, ko so urejali športna igrišča. Danes se zaustavimo pri drugi skupini, ki si je nadela ime »Sulci dobre volje« in zastavlja kar veliko nalogo — urediti okolico bloka.

Takole se je začelo: Franci, Srečko, Joško, Jani, Kuko, Nataša, Ogi, Branka in Kati so sklenili, da mora biti na Zlatem polju pred njihovim blokom lepo in čisto. Navozili so zemljo in si uredili lep vrtniček. Lepo jih je opazovati, kako hitro sadijo razne rože in razpravljajo o tem, kaj bo treba še urediti. Danes sadijo rože, jutri bodo grabili pokošeno travo, potem bodo spet pokopali in odstranili plevel in počistili smeti pred blokom. Če cibabčki odvržejo kakšno smeti, jih kaj hitro nagnejo k pobiranju. Okrog bloka mora biti lepo. Prav posebno so se potrudili pred Dnevom mladosti, saj so hoteli, da je bilo za rojstni dan maršala Tita vse kar najlepše urejeno. S svojim delom pa še niso zadovoljni, zato bodo navozili še novo zemljo in uredili še več gredic. Radi bi imeli tudi kakšno športno rekvizito in sklenili so, da bodo najprej prihranili denar za mizo za igranje namiznega tenisa.

Tudi v Kranju in v drugih gorenjskih mestih zgradimo vsako leto veliko stanovanj. V večini primerov so to veliki lepi bloki, z modernimi sončnimi stanovanji. Tkega stanovanja je vsakdo vesel in se zato z navdušenjem loti njegovega urejanja. Na žalost pa smo premnogokrat lahko ugotovili, da so

stanovalci mislili le na notranjost svojega bloka, medtem pa so na njegovo okolico povsem pozabili. Se sedaj lahko okoli nekaterih stanovanjskih blokov, ki so bili zgrajeni že pred dvema ali več leti, vidimo velike kope zemlje, ki jo že bohotno prerasta najrazličnejši plevel, prav tako v novih naseljih ne manjka blata in grobeža kamena ter ostankov gradbenega materiala. Ob tem pa močno pogrešamo cvetličnih gredic in drugih nasadov, ki bi lahko pričali, da imajo stanovalci občutek tudi za ureditev vrta. Mogoče ste že tudi vi slišali, da se na primer v Velenju nihče prej ne vseli v nova stanovanja, dokler ni tudi okolica stanovanjskih zgradb popolnoma urejena. In prav Velenje že nekaj let slovi po tem, da je najlepše urejeno slovensko mesto. V tem bi ga vsekakor kazalo posnemati.

O pionirjih z Zlatega polja v Kranju smo pred časom že pisali, ko so urejali športna igrišča. Danes se zaustavimo pri drugi skupini, ki si je nadela ime »Sulci dobre volje« in zastavlja kar veliko nalogo — urediti okolico bloka.

Takole se je začelo: Franci, Srečko, Joško, Jani, Kuko, Nataša, Ogi, Branka in Kati so sklenili, da mora biti na Zlatem polju pred njihovim blokom lepo in čisto. Navozili so zemljo in si uredili lep vrtniček. Lepo jih je opazovati, kako hitro sadijo razne rože in razpravljajo o tem, kaj bo treba še urediti. Danes sadijo rože, jutri bodo grabili pokošeno travo, potem bodo spet pokopali in odstranili plevel in počistili smeti pred blokom. Če cibabčki odvržejo kakšno smeti, jih kaj hitro nagnejo k pobiranju. Okrog bloka mora biti lepo. Prav posebno so se potrudili pred Dnevom mladosti, saj so hoteli, da je bilo za rojstni dan maršala Tita vse kar najlepše urejeno. S svojim delom pa še niso zadovoljni, zato bodo navozili še novo zemljo in uredili še več gredic. Radi bi imeli tudi kakšno športno rekvizito in sklenili so, da bodo najprej prihranili denar za mizo za igranje namiznega tenisa.

Voda je odtekla, a na mestu, kjer je bilo prej jezero, so se naselili ljudje. Le takrat, kadar Poljanska Sora naraste in hrumi po skaloviti strugi, se Poljanci jeze:

»O, ti prekleli zmaji! Kaj že spet pometaš s svojim repom po votlini, da bi nam pristoril poplavo?«
Ljotje Zupanc

Žirovski zmaj

Na Žirovskem vrhu je nekoč stal grad. V tem gradu je živel graščak, ki je bil tako hudooben, da se ga je balo in pred njim trepetalo staro in mlado. Nobenega pravega dela ni imel, saj so mu tlačani obdelovali polja, njihovi otroci pa pasli grajske ovce. Zato si je iz samega dolgočasia iz dneva v dan izmišljeval, kakšno bi ugnal, da bi kmete jezil in jim življenje grenil. In ker je bil tudi jezljiv, je preklinjal kakor Turek. Njegova najljubša kletev pa je bila: O, ti prekleli zmaji!

Nekega dne je šel v lov in ker v hosti ni srečal nobene zveri, je jezljiv, kakor je bil, ustrelil telico, ki se je pasla po travniku ob robu gozda. Potlej je prijezdil h kmetu, ki je tarnal ob ubiti telici, in se ponorčeval:

»O, ti prekleli zmaji, kaj bo pa zdaj? Sem mislil, da sem dobil na muho volka, na, pa vidim, da je bila telica. Kar je — to je! A kadar bom ustrelil volka, ti ga bom prinesel, da ne boš jokala za telico.«

To je dejal, se hudoobno zakrohotal ter vzpodbedel konja, da je odpehtal.

Potlej je nekega dne zares ustrelil volka in ga privezal konju na rep ter ga odvekel h kmetu, ki mu je bil ubil telico.

»Objubil sem ti volka za telico,« se je zakrohotal in vrgel ničvredno zver pred kmetov blev. »Boljša je volčja ko telečja koža, boljše je

volčje ko telečje meso, hoho!« Kmetu je zavrela kri pa je vzrotil:

»O, graščak, zdaj vidim, da si hudooben ko sam vrag!«

»Te besede boš sam požrl!« se je zakrohotal graščak in odpehtal s konjem na grad, od koder je poslal po kmeta grajske valpice, ki so tlačana odvedli v grajsko vozo, kjer je umrl od žeje in glada.

K letu je vsa polja pod Žirovskim vrhom obiskala suša in ugonobila vse posevke. Tako tlačani niso imeli ne kaj žeti, ne kaj jesti. Najhuje pa je gladovala družina, ki ji je oče umrl v grajski ječi. Vdova je imela sedem otrok in sedem ust je iz dneva v dan od jutra do večera prosilo: »Mama, lačni smo. Daj nam kruha!«

Uboga vdova se je napotila v grad, da bi si tamkaj izprosila moko vsaj za eno peko. Grajska kašča je bila zvrhana polna zrnja, zato je potrkala na grajske dvuri. Odprl ji je sam graščak in zaklel:

»O, ti prekleli zmaji! Kaj pa je tebe prineslo pred moj prag?«

Vdova je pokleknila pred hudoobnega graščaka in s povzdignjenimi rokami zaprosila:

»Sedem otrok imam doma, gospod graščak. Sedem lačnih ust prosi kruha, a niti praška moke nimam, da bi jim ga spekla. Moža ste mi do smrti izgledovali, usmilite se vsaj sirot in darujte mi moko vsaj za eno peko!«

»O, ti prekleli zmaji!« se je za-

krrohotal graščak. »Pa ti zares huda prede, če nimaš kruha za otroke.« In je odšel v grajsko kaščo ter privlekel iz nje polno vrečo, rekoč: »Na, tukaj imaš vrečo zrnja! Zme-lji ga in speci lačnim otrokom kruha!«

Vdova se je s solznimi očmi zabavala, zadegala težko vrečo na ramena in pobitela domov, da bi otrokom spekla kruha. Ali ko je doma vrečo razvezala, je zajokala, da še nikoli in nikdar tako. Namesto zrnja je bil v vreči — pesek. V silni žalosti je ogoľufana mati dvignila pesti in graščaka preklela:

»Prekleti bodi graščak, ki si hudooben bolj ko vrag! Zmaja kličeš in preklinjaš zmaja, a sam si bolj zloben ko zmaj. O, da bi še sam postal zmaj!«

Komaj je vdova izrekla kletev, se je grad na Žirovskem vrhu pogreznil v črno zemljo, graščak pa se je spremenil v zmaja. Iz jame, kamor se je pogreznil grad, pa je na dan prišla vrtača voda, ki je poplavlila vsa grajska polja, da je bilo tamkaj, kjer so danes Žiri, eno samo velikansko jezero.

Voda je odtekla, a na mestu, kjer je bilo prej jezero, so se naselili ljudje. Le takrat, kadar Poljanska Sora naraste in hrumi po skaloviti strugi, se Poljanci jeze:

»O, ti prekleli zmaji! Kaj že spet pometaš s svojim repom po votlini, da bi nam pristoril poplavo?«
Ljotje Zupanc

Charles McCormac

24

BEG IZ SINGAPURA

Proti poldnevju se je džungla zredčila in znašli smo se — še vedno utirajoč si pot proti zahodu — na planjavi, porasli z nizkim grmičevjem in bambusom, skozi katerega so prodirali vroči sončni žarki. Pot se je zdaj malone izgubila, pa smo sklenili, da se bomo ustavili in legli k počitku kdt smo se bili že prej domislili. Vsak si je pripravil svoje skrivališče, kakih trideset yardov od drugega, tako da bi ostali utegnili še o pravem času popihati, če bi koga odkrili. Zaspali pa nismo mogli. Bilo je prevroče.

S Skinnyjem nisva strelpa v najlinih skrivališčih, pa sva jo zato mahnili po hrano. Čez čas sem staknil gosto obraslo trto, polno plodov, ki so bili videti kot raskavi, resasti kostanj. Spomnil sem se, da so to rambutani (neke vrste eksotični orehi — op. prev.). Nabral sem jih, kolikor sem jih lahko nabasal za srajco in v hlače žepe. Pošteno so me bodili v kožo. Odnasel sem jih tovaršem ter jim pokazal, kako jih je treba streti in jesti. Rambutani so bili prijetnega, sladkega okusa kot pljava iz mešanice sadnih sokov. Don pa je staknil grmičevje z velikimi jagodami, podobnimi bodičastim hruskam. Nikoli prej še nisem videl takega sadeža, čeprav sem poznal vse poglavite vrste tropskih rastlin. Ko smo opazili, da jih jedo ptice, smo jih še samo olupili in hlastno pogoltnili rahle stržene.

»Izvrsten okus,« sem rekel. »Navadno je tako, da jagode niso strupene, če jih zobjejo ptice in če prijetno dišijo.«

Potlej je vsak pojedel se celo grglišče teh mesnatih zelenkastih jagod. Imele so sicer kislast priokus, vendar niso bile neokusne. Z njimi smo si potolažili najhujšo žejo.

Preglavice pa so nam delali čevlji. Podplati so navzile mojemu čevljarskemu posegu v kampongu. Žalostno zijali, zgornje usnje pa je odstopilo in se trgalo. Odločil sem se, da bom čevlje razrezal, usnjene jermene pa shranil za skrajno silo, odšel pa hodil bos. Ko smo jo ob sončnem zahodu spet mahnili naprej, sem sprevredil, da je bila odločitev prenapeta, toda ne toliko zaradi ranjenih stopal — ta so se hitro zacelila — bolj zavoljo nožnih mišic, ki so me neznosno bolele.

Ko se je zgoštila noč, smo spet prišli v gosto džunglo, kjer nas je pozdravil vršič pije in živili. moteč tišino. Skinny je zapel živahno velično popevko.

»Jezik za zobe!« sta obenem vzklilknila Roy in Don.

Skinny je nekaj jezno zamrmral in umolknil. Sklonjeni zaradi ovijalk in nizkega vejevja, smo se spotikali in tu pa tam zašli s steze. Po kakih dveh miljah smo se ustavili.

»Iz te moke ne bo kruha!« sem zaklical. »Za nočjo je dovolj. Pot bomo nadaljevali zarana.«

Vsi so soglašali. Potem smo si pripravili zavetje, kakih štirideset yardov od steze, popadali na vlažna, gobasta tla in poskušali zaspali. Upal sem, da bo truš v džungli utišal in da se bomo ponoči dobro odpočili. Čez kakih dvajset minut pa nas je rezek Skinnyjev krk vrgel na noge. V hipu smo bili budni. Skinny je na vse pretege mlačil po travi.

»Kača!« je vpil. »Pičila me je.«

Nagnetil smo se okoli, tedaj pa je tudi Donaldson grozno zaječal.

»Tudi mene je vsekala!«

Nagonsko sem odskočil. Potem pa sem začutil na nogi boleč vbodilaj. Vsi trije smo v temi cepetali in krillili z rokami v brezglavi zmešnjavi. Znova me je žival pičila, tokrat v bedro. Zgrabil sem za bolečo kožo. Nekaj mahnega in trdega se je otepal med prsti. Posrajčilo se mi je ujeti žival. Edino, kar sem lahko storil v džungelski temi, je bilo, da sem žival pogledal od blizu. Bila je mravlja — toda kakšna! Ogromna, zlobna, zijajoča žuželka, dobrega pol palca dolga.

»Nič hudega,« sem rekel, »samo mravlje so.«

Na stotine jih je gomazelo po vlažnih tleh in nam plezalo na noge. Ulegli smo se malone na mraviščice! V naglici smo potem sneli sedeže in se zgubili v skrivnostno, tiho džunglo. Podoba je bila, da nas orjaška drevesa z vejami, štrlečimi v večerno nebo, zlohotno motrijo.

Koračiji smo po stezi, jaz na čelu, za mano Skinny in Roy, Don pa na začetju. Pomaknili smo se kakih sto yardov dalje, da bi si tam poiskali pravi prostor za novo taborišče; a že čez kakih dve minuti se mi je noga pogreznila v mehko, sluzasto blato. Z vsa silo sem se moral upreti, da sem se potegnil iz močvirnate zemlje. Skinny in Roy sta krepko zaklela, ker v temi nista videla, kaj se je zgodilo. Don pa se je, prepričan, da smo naleteeli na japonsko patruljo, na vrat in nos zagnal na tla.

»Močvirje je pred nami!« sem jih opozoril, »nočoj ne bomo prišli čezenj.«

Don se je pobral s tal.

»Fuji, kako smrdi,« je zamrmral. »Umaknimo se.«

»Nazaj k mravljam pa že ne!« se je vznemljivoil Skinny. »Za nič na svetu!«

Ozirom sem se naokoli in rekel: »Samo ena pametna rešitev je, da preblijemo noč na drevesih. Splezajmo vsak deset čevljev visoko, pa se spravimo v rogovilo. Povečemo se lahko z ovijalkami.«

Medtem ko so ostali še oklevali, sem že splezal na najvišjo vejo, ki je ob deblu imela tri čevlje. Tovariši so radovedno zijali, jaz pa sem se skobacal v rogovilo in se ovil s kratkolistnato ovijalko. Skorja je bila prijetno hladna, vlažna in porasla z gostim, žametastim mahom. Bilo je presenetljivo ugodno.

»Lahko noč!« sem se zadržal. »Čaj in pecivo servirajte ob pol osmih.«

Zdolaj sem slišal godrnjanje, potlej pa so le drug za drugim splezali na sosednja drevesa. Kdaj pa kdaj je kdo zaklel, ker mu je spodrsnilo ob gladkem deblu. Naposled so se le vsi spravili v vejevje in zavladala je tišina. Zadnje, kar sem že v polnu zaznal, je bila Donova avstralska pesmica »Kot jato udelež petelinov v kurjaku«.

To noč sem izborno spal. Večkrat sem se v spanju sicer pretegnil v udobnejšo držo, dvakrat je tudi malo manjkalo, pa bi zletel z devesa, ko sem se prebudil zaradi vršiča in trušča džungelskih prebivalcev. Proti jutru sem zaslišal čudno grleno renčanje in praskanje po deblu. Potem je bilo vse tiho.

Prebudil sem se, ko je zarja razprezala prve pramene svetlobe po džungli. Obrnil sem se naokrog in zagledal ostale, ki so spali, zverženi na vse mogoče načine. Moral sem še enkrat zadremati, kajti ko sem se pozneje znova prebudil, me je Don veselo opazoval.

»Kako je, petelinček?« me je ogovoril. »Kaj pa zdaj?«

Spustili smo se po deblih na tla. Mnogo bolje smo spali kot drugokrat, pa smo jo »počili znova ubrali po stezi proti zahodu. Kmalu smo prispeli na kraj, kjer sem prejšnji večer zagazil v blato in smo domnevali, da je močvirje. Toda bilo je še huje kot močvirje, bil je velik negibni ribnik, tleman in zasmrjen in ves preprežen z ovijalkami. Vrtinčasta voda, nekaj yardov na desno, je pritegnila našo pozornost. Spreletela nas je groza.

»Glej, krokodil!« je zaklekal Skinny.

Potem smo uzrli še druge; na ducate, če ne sto, jih je lenobno plaval po zelenkasti, peneti se vodi ali pa so kot mrtvi ždeli v plitvih mlakazah pri bregu in počasi dvigali težke veke.

»Nič čudnega, če tako smrdi!« je rekel Don. »Pojdimo!«

Strmel sem v vodo, goščavo ovijalk na bregu in v meglico, ki je puhtela v vlažno ozračje. Še nekaj dni se naj potikamo tod naokoli, pa bomo obležali zaradi malarije, sem pomislil. Takoj smo morali proč!

»Zdi se, da gre steza naprej,« je naglasil Don.

»In še tako hudo poraščena ni.«

Odšli smo po stezi dalje, a čez nekaj yardov se je breznapadno izgubila v rastlinju.

»Preklete!« je zarobantil Don, gazeč do kolen v zelenkasti, stoječi vodi. »Naj nam nebo pomaga iz te kaše!«

DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

AUSCHWITZ²⁰

Dnevnik taboriščnega zdravnika

Toda nikakor ne potujejo vsi zlati zobje in mostički v kad s solno kislino. Zobozdravniki komande vtaknejo naskrivaj marsikatero dragocenost v svoj žep, kakor hitro se esesovska straža obrne stran. Prav tako ravna komanda v slatlinici z dragocenostmi, vžitimi briljanti in zlatniki. Smrtno nevarna igra je to! Esesovske straže se ne ganejo daleč stran in strogo pazijo na dragoce-nosti.

Najprej mi ni bilo prav jasno, kaj naj si mislim o tem nabavljanju zlata »Posebne komande«. Čez nekaj dni pa so bili v mojih očeh zakoniti dediči zlata, ki so ga Nemci ropali njihovim umorjenim sovornikom. Tudi možje »Posebne komande« nosijo svoje zlato v zlatarsko topilnico. Kljub najstrožji kontroli se jim še vedno posreči, da prinese raztopljeno zlato spet iz topilnice.

Sicer pa je zelo težko zamenjati zlato za stvari za vsakdanjo potrebo. Nikomur ne pride na um, da bi zlato shranjeval. Saj vsak dobro ve: v štirih mesecih je vsega konec. Če prva »Posebna komanda« je delala isto, kar dela danes dvanajsta. 140 gr težki zlati valj je plačilna enota.

Kdor zamenjava za zlato, se sicer dvakrat igra z življenjem: enkrat, ker vtihotaplja blago, ki ga moreš zunaj kupiti le za marko, skozi četrte esesovske straže, drugič pa, ko iztihotaplja zlato iz taborišča skozi verigo straž. Pri vstopu v taborišče kakor tudi pri izhodu iz njega je preiskava vsakogar silno stroga.

Vse dejanje se odvija takole: Mož »Posebne komande« gre — z zlatom v žepu — najprej do vrat krematorija. Tam izmenja nekaj besed z esesovskim stražarjem. Ta se obrne stran in spusti moža ven. Na železniški progi, ki vodi mimo krematorija, delajo pod vodstvom paznika poljski kaznjenci. Paznik prinese možu od »Posebne komande« že pripravljeno vrečo z blagom, ki je bilo naročeno in sprejme zato v papir zavito zlato. Železničar sprejme obenem tudi naročilo za naslednji dan.

Na stražniki vzame mož od »Posebne komande« iz vreče 100 cigaret in steklenico žganja. Esesovec oboje naglo spravi. Po tej poti prenesejo mnogo potrebnih stvari v taborišče. Predvsem surovo maslo, šunko, jajca, čebulo. Nabava zlata je kolektivna, ravno tako seveda delijo tudi prinesene dobrine.

Esosovski šef krematorija in drugi podčastniki prejemajo seveda bogate podkupnine v živilih, žganju, cigaretah. Vsi se potem delajo kot da ne vedo o vsem tem tihotapstvu ničesar. Kajpada, saj imajo samo dobiček od tega.

S posamičnimi esesovci so odnosi razmeroma dobri. Boje se le drug drugega. Zagotovo vedo, da jih ljudje »Posebne komande« ne bodo izdali. Zaradi tega odda mož »Posebne komande« vsakemu esesovcu pripadajoče cigarete, žganje in živila brez vsakršnih nepravil.

»Völkischer Beobachter«, uradni časopis tretjega rajha prihaja v taborišče po isti poti vsako jutro. Predelavec ga prinese s seboj. Mesečna naročnina stane 1 palico zlata. Tisti, ki nosi kaznjencem štiri tedne časopis v taborišče si pač zasluži to zlato. Odkar sem v krematoriju, prejemam časopis. Berem ga na varnem kraju in pripovedujem novice pisarju komande, on pa jih potem pripoveduje naprej. V nekaj minutah so vsi informirani o najnovejših vesteh.

»Posebna komanda« ima v taborišču izjemno stališče. Njeni člani spijo v kurjenem, dobro zračenem in snažnem prostoru, v pravih posteljah z blazinami in toplimi odejami. Prehrana in obleka sta odlični. Vsak ima dovolj cigaret pa tudi pijače. Zaradi tega ti ljudje ne poživijo kot kaznjenci v drugih delih taborišča, ki jih uši skoro požro. V hudi lakoti se zbijejo med seboj zaradi skorjice kruha, ki je padla na tla, ali zaradi polovice krompirčka.

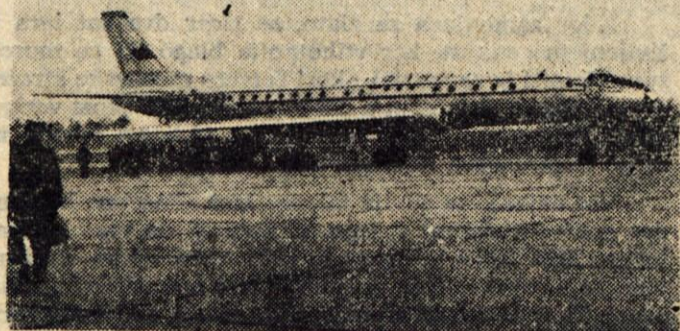
DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

Janez Teran govori o vtisih s svetovnega prvenstva v namiznem tenisu v Peking

Vrnitev

(11. nadaljevanje)
Z izletom na Kitajski zid je bilo naše 18-dnevno bivanje v Pekingu zaključeno. 17. aprila zgodaj zjutraj smo se odpeljali do oddaljenega letališča, kjer nas je že čakalo sovjetsko potniško letalo "TU 104", s katerim smo se tudi pripeljali tja. Razen uradnih kitajskih predstavnikov so nas prišli spremit tudi člani naše ambasade. Ob tej priložnosti moram omeniti izredno prijaznost in gostoljubje, ki smo ju bili deležni. Bili so zelo veseli našega uspeha in so nam priredili ob slovesu tudi poslovilno kosilo ter vsakemu izročili darilo: zna-

ne brzine. Povprečno smo leteli s hitrostjo okoli 850 kilometrov na uro v višini 10 kilometrov. Letalo je dolgo nekaj čez 40 metrov in visoko 11 metrov, v njem pa je prostora za 100 oseb. V sprednjem delu se med poletom ne sliši velik hrup, medtem ko se zadaj občuti zelo močno bobnenje, ker so prav tam izpušne cevi, iz katerih prihajajo plini. Ta dan se je zaradi letenja proti zahodu podaljšal za 5 ur in tako nam je sonce svetoilo skoraj 20 ur. V Moskvi nas je počakal na letališču predstavnik sovjetske namiznoteniške zveze, ki nas je odpeljal do hotela,

Znamenito sovjetsko letalo Tu-104

čilno kitajsko sliko na barm-busu. Pri teh ljudeh, ki so povečini že več let na Kitajskem, smo videli res veliko ljubezen do svoje zemlje in željo, da bi se čimprej vrnili domov. Polet po isti poti preko pušave Gobi in prostrane Sibirije je minil brez večjih zanimivosti. Edino v Irkutsku in Omsku je bilo tedaj še malo topleje, vendar smo se kljub temu pošteno zavili v svoje zimске plašče. Letalo "Tupoljev 104" je res veliko in dosega ogrom-

no hitrost. Povprečno smo leteli s hitrostjo okoli 850 kilometrov na uro v višini 10 kilometrov. Letalo je dolgo nekaj čez 40 metrov in visoko 11 metrov, v njem pa je prostora za 100 oseb. V sprednjem delu se med poletom ne sliši velik hrup, medtem ko se zadaj občuti zelo močno bobnenje, ker so prav tam izpušne cevi, iz katerih prihajajo plini. Ta dan se je zaradi letenja proti zahodu podaljšal za 5 ur in tako nam je sonce svetoilo skoraj 20 ur. V Moskvi nas je počakal na letališču predstavnik sovjetske namiznoteniške zveze, ki nas je odpeljal do hotela,

(Dalje prihodnjico)

MALI OLASI

PRO DAM

Prodaj ali dam v najem stroj za izdelavo zidne opeke. Prodaj rabljeno cementno strešno opeko. Cena ugodna. Zbilje 22, Smednik 2123

Poceni prodaj železni levi štedilnik in električni kuhinjski na 3 plošče. Mara Rugale, Zupančičeva 2, Kranj 2129

Prodaj dvovprežni železni plug obračalnik, pokončni, nemški, skoraj nov in železni prenosljiv emaliran štedilnik še zelo dobro ohranjen. Velesovo 7, Cerklje 2172

Prodaj 2 prašice po 70 do 80 kg težka. Pangeršica 4, Golnik 2173

Prodaj zelo dobro ohranjen moped Colibri z dolgo izpušno cevjo. Zlebir, Dvorje 11, Cerklje 2174

Ugodno prodaj kosilnico "Mas-sagari". Strahinj 60 2175

KUPIM

Kupim dobro ohranjen Fiat 600. Ponudbe oddati na naslov Zontar, Jegorovo 25, Skofja Loka 2141

Kupim vseljno enosobno stanovanje v bližini Kranja. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod "Plačam dobro" 2168

Kupim strošek za pobiranje zank. Naslov v oglasnem oddelku 2176

Motorno kolo novejšje izdelave kupim na ček. Naslov v oglasnem oddelku 2177

OSTALO

Iščem kovaškega vajenca. Peric Karol, kovač, Naklo, Oskrba v hiši 2145

Cenjene stranke obveščam, da sem prenehal zlatarsko delavnico preko višjega mostu Zupančičeva ulica 2. druga hiša desno. Zlatar Levičnik 2037

Sieklarja za vsakovrstna steklarska dela sprejemam. Plača po dogovoru. Nastop službe možen takoj. Stanovanjska skupnost Sk. Loka 2155

Za pomoč v dopoldanskih urah nudim vso oskrbo s hrano. Naslov v oglasnem oddelku 2178

Avtomobilisti, motoristi! Prevleke za sedeže vseh vrst avtomobilov in motorjev vam hitro in lepo izdela Bohorč, Gregorčičeva 1, Kranj 2179

Prodaj 5 prašičev po 70 do 80 kilogramov težke. Naslov v oglasnem oddelku 2180

KINO

Jesenice "RADIO": 30. maja francoski film TAKSI IN PRIKOLICA

Jesenice "PLAVŽ": 29. in 30. maja ameriški barvni film ZAKON PUŠCAVE

Koroška Bela: 29. maja jugoslovanski film BOLJE JE ZNATI

Bled: 30. in 31. maja japonski film CLOVEK Z RIKSO

Radovljica: 30. maja zapadno nemški film DANES SE ZENI MOJ MOŽ ob 20. uri, 31. maja isti film ob 18. in 20. uri

Skofja Loka "SORA": 30. in 31. maja ameriški film OBTEŽILNA PRICA

Kamnik: 29. maja jugoslovanski film PRVI MESCAN MALEGA MESTA ob 20. uri, 30. maja italijanski film GENERAL ROVERRE ob 20. uri, 31. maja isti film ob 20. uri

Kranj "STORŽIČ": 29. maja češki film KROG ob 18.10 in 20.20, 30. maja isti film ob 10. uri, premiera italijanskega filma NEZVESTE ob 16., 18.10 in 20.20. uri

Letni kino "PARTIZAN": 29. in 30. maja ameriški barvni film KARNEVAL V NEW ORLEANSU ob 20. 30. uri

OBJAVE

OBVESTILO

ZACASNA USTAVITEV REGISTRACIJE MOTORNIH VOZIL

Obveščamo vse prebivalce okraja Kranj, da v času od 1. junija 1961 do 15. junija 1961 ne bomo vršili registracije motornih vozil, niti kakršnih koli sprememb, zaradi priprave na redno letno registracijo motornih vozil.

Vsa potrebna pojasnila se dobijo pri občinskih ljudskih odborih in upravnih organih za notranje zadeve.

Iz pisarne OZN

Sindikalna podružnica tovarne Iskra Kranj obvešča, da je tragično preminul tovariš

JOŽE KUNST

član našega kolektiva.

Sindikalna podružnica tovarne ISKRA, Kranj

Zaključna proslava ob 10-letnici kegljaškega kluba „Triglav“ Kranj

Branik pred državnim prvakom

ZAKLJUČNIH SLOVESNOSTI SE JE UDELEŽIL TUDI PREDSEDNIK KEGLJAŠKE ZVEZE JUGOSLAVIJE MILENKO BOBANAC

KRANJ, 28. maja — Danes je bil na štiristeznem kegljišču Triglava v Kranju zaključen sedem-dnevni turnir, ki je bil organiziran v počastitev 10-letnice ustanovitve Kegljjaškega kluba Triglav. Turnirja, ki je bil izveden pod pokroviteljstvom Glasla Socialistične zveze delovnega ljudstva za Gorenjsko — Glasa, se je udeležilo nad 300 tekmovalcev iz vse države. — Včeraj in danes je bilo na sporedu najzanimivejše tekmovalstvo med moškimi ekipami. Nastopili so kegljaši ljubljanskega Gradisa, Jesenice, domačega Triglava, Partizana iz Beograda, Poleta iz Sombora, mariborskega Branika in državnega prvaka Grmošice iz Zagreba. V slednjem moštvu je nastopil tudi predsednik Kegljjaške zveze Jugoslavije Milenko Bobanac. Pred današnjim nastopom smo pričakovali dobre rezultate predvsem od klubov, kot so večkratni državni prvaki Triglav, sedanjí državni prvaki Grmošice iz Zagreba ter Partizan iz Beograda. Doživeli pa smo sicer nepričakovano presenečenje, saj sta bili prvi dve mesti oddani že sinoči, ko so nastopile najboljše slovenske ekipe. Moštvo Triglava tokrat ni poseglo po najvišji lovoriki, saj za tekmovalstvo niti ni bilo v zadostni meri pripravljeno.

Presenetljivo so prvo mesto v konkurenci članov osvojili kegljaši mariborskega Branika, ki so podrlí 4985 kegljev, pred ekipo Jesenice s 4950 in domačo ekipo Triglava s 4925 podrtimi keglji.

Med posamezniki sta bila najboljša Kobal (Branik) z 892 ter Martelanc (Triglav) z 861 keglji.

V tekmovalstvu ženskih ekip je prvo mesto zasedla ekipa Gradisa iz Ljubljane z 2232 podrtimi keglji. Drugo mesto so osvojile tekmovalke kranjskega Triglava (2092), tretje pa so bile tekmovalke mariborskega Branika, ki so podrle 2099 kegljev.

Edino prvo mesto za domače je dosegla druga ekipa starejših članov s 1123 keglji pred prvo ekipo Triglava (1113) in Ilirijo iz Ljubljane (1084).

V disciplini borbenih partij so

prvo mesto zasedli Jeseničani z 823 podrtimi keglji. Triglav je bil drugi s kegljem manj, Kranjska gora pa tretja s 726 podrtimi keglji.

Tudi pri mladincih je prvo mesto pripadlo kegljačem z Jesenic s 1188 keglji, pred Kranjsko goro (1092) in Bledom (1085).

Na reviji so nastopili tudi tekmovalci šestnajstih tovarniških kegljaških krožkov, ki so dosegli zadovoljive rezultate. Prvo mesto med njimi so zasedli kegljaši Iskre (784); drugi so bili člani krožka Elektro-Kranj (770), tretji pa kegljaši Planike (750 kegljev).

Po končanem tekmovalstvu je bila v prostorih kegljišča slavnostna seja upravnega odbora kranjskega kegljaškega kluba. Ob tej priložnosti je predsednik Kegljjaške zveze Jugoslavije tovariš Bobanac čestital prizadevnim funkcionarjem ob njihovem jubileju ter jim zaželel mnogo uspehov tudi v prihodnje. — Predsednik kluba inž. Stane Rebolj je vsem predstavnikom nastopajočih ekip izročil spominske klubske zastavice, zmagovalnim ekipam pa lične pokale in plakete v trajno last.

M. Djenadić

Goreniska podzvezna nogometna liga

Start za Jeseničane

Kranj, 28. maja — Vedno kadar smo doslej pisali o jeseniških nogometaših kot prvakah Gorenjske podzvezne nogometne lige, smo imeli občutek, da drugim delamo krivico. Iz tveganega napovedovanja nas je rešil le vprašaj na koncu stavka. Danes pa pišemo o prvakah z Jesenic za mirno roko in brez bojzani, kajti v današnji nedelji so Jeseničani z enajsto zmago dokazali, da zaslužijo sodelovanje na kvalifikacijah za vstop v Slovensko conško ligo. Preizkušnja bo izredno težka, saj se bosta za prosti mesti potego-

vala tudi ljubljanski Grafičar in mariborski Kovinar; toda možnosti je kljub temu dovolj.

Z zmago nad kranjsko Mladostjo je Tržič osvojil drugo mesto v ligi, tretja je Skofja Loka, ki je

danes premagala Senčur, medtem ko je Mladost četrti.

Današnji rezultati:

Naklo : Jesenice 1:7 (0:3)

Skofja Loka : Senčur 7:1

Tržič : Mladost 2:1 (0:1)

Vardar : Varteks 2 : 1

Beograd, 28. maja — Letošnji finale jugoslovanskega nogometnega pokala je prav svojevrstno, saj sta se za najmanjšo trofej pomerili enajststori, ki daleč nista najboljši v državi — Vardar iz Skopja (deveti v I. zvezni ligi) in Varteks iz Varaždina (šesti v II. zvezni ligi) —

zahod). Po pričakovanju so zmagali in tako osvojili pokal maršala Tita nogometaši Vardarja, ki so Varaždince premagali z 2:1.

Triglav : JLA 4 : 1

Kranj, 28. maja — Na igrišču Mladosti sta se danes v prijateljski tekmi pomerili enajststori conškega ligas Triglava in pripadnikov JLA. V dežju in na izredno težkem terenu so zmagali oslabiljeni Triglavci s 4:1. Tekma je bila za Kranjčane pred odločilnim srečanjem v Gorici vsakakor koristna.

Z.

Odbojka

Zmaga in poraz na Jesenicah

Jesenice, 28. maja. — Danes dopoldne sta bili na Jesenicah dve prvenstveni odbojbarski tekmi republiške lige.

V prvi tekmi sta se srečali ženski ekipi Jesenic in Poštarije-Teograd iz Ljubljane. Z zelo porzljivovalno igro so zmagale igralke domače ekipe z rezultatom 3:2 (15:4, 15:4, 1:15, 9:15, 15:13). Srečanju ženskih moštev je sledila prvenstvena tekma med moškima ekipama Jesenic in Novega mesta. Tokrat so bili uspešni gostje, ki so s svojo igro, kljub slabemu vremenu, navdušili prisotne. Končni rezultat je bil 3:1 (15:5, 14:16, 15:4, 15:4) v korist gostov.

KAMNIK : LJUBLJANA 0:3

Kamnik, 28. maja — V odbojbarskem prvenstvu prve republiške lige je domači Kamnik, ki je preteklo nedeljo odpravil Fužinarja iz Raven s 3:2, danes gladko izgubil z Ljubljano, ki je še lani nastopala v I. zvezni ligi. Tako imajo Kamničani iz štirih tekem 4 točke, saj je zanje današnji poraz že drugi v letošnji sezoni.

Ženske

Prva republiška liga — zahod.

KAMNIK : SEŽANA 2:3

JESENICE : TEGRAD 3:2

Rokomet

Prekinjeno v dežju

Mladost : Slovan 3:1 — prek.

Kranj, 28. maja — Dopoldne je bila na igrišču Mladosti v Stražišču prvenstvena tekma med ženskima rokometnima ekipama ljubljanskega Slovana in domače Mladosti. Zaradi močnega naliva pa je bila tekma prekinjena po prvem polčasu, pri stanju 3:1 za Mladost.

Ekipi sta nastopili v naslednjih postavah — Slovan: Kralj, Urbančič, Rotar, Arko, Kosmač, Meglič in Kastelic; Mladost: Udovč, Kolman, Ankele I, Ankele II, Kristan, Jankovič in Srša.

Domačinke so danes nastopile oslabiljene — brez najboljših slovenske strelke Bregarjeve in sester Tolarjevih, vendar so dobro nadigrane rutirane nasprotnice iz Ljubljane, kar pričita tudi uspešen rezultat. Toda že po prvem голу

OKRAJNO PRVENSTVO PIONIRJEV V IGRI "MED DVEMA OGNJEMA"

Pokal ze jeseniške pionirje

JESENICE, 28. maja — Tu je bilo danes okrajno prvenstvo pionirjev in pionirk v igri z žogo "Med dvema ognjema". Skupaj je nastopilo 23 desetletanskih pionirskih ekip s področja kranjskega okraja. Pri pionirkah so zmagale Jeseničanke, med mladimi pionirji Skofjelčani, pri starejših pionirjih pa učenci iz Stražišča. Pokal priveditelja so si priborile domače pionirke, ki so zbrale največ točk.

U.

Lukšev France pripoveduje

Lukšev France, trgovec iz Skofje Loke, je bil pred kratkim upokojen. Pod tem imenom ga vsi Ločani seveda ne poznajo. Pripovedoval je iz Kranja, kjer se je pri njihovi hiši po domače rekel "Pri Lukševih". Kdoroli pa Lukšev France poznajo, ve, da je prijeten družabnik, živa kronika Skofje Loke in njene zgodovine ter priljubljen, popularen trgovec, ki je več ko štirideset let preživel za trgovskim pultom, vselej dobre volje, vselej nasmejan in s kakšno veselo pripombo pripravljeno pričarati nasmehe za zaskebljene obraze gospodinj, ki se nikoli niso mogle sprijazniti z cenami.

Oni dan sem ga obiskal in ga poprosil, naj mi pove kaj vselega za bralce "Glasa".

"Kaj naj vam povem?" se je zasmejal. "To menda že veste, da sem začel med upokojece. Štirideset let trdega dela v trgovini niso mlačine solze, ne No, in zdaj, ko uživam zasluženi pokoj, imam časa na pretek in knjem pesmice. Kar poslušajte tole:

"Nor je, kdor se s kšeftom ukvarja, žejen hodi okrog brez d narija, najlepša služba je le penzija, brez dela prvega dobiš svoj lon."

Ker sem vedel, da je bil med okupacijo kot zaveden Slovenec izseljen, sem želel, naj mi pove, kako je bilo takrat. Toda Lukšev France se nerad spominja žalostnih

dni, zato mi je rajši povedal, kako se mu je godilo v Črnomlju, kamor se je prebil iz Srbije.

"V Črnomlju me je sprejel v službo lekarnar Spiro Vrankovič. Ko me je prijavil pri italijanskem komisariju, je v prijavo kar vpisal, da sem magister. Poučeval me je, kakšna zdravila naj dajem bolnikom, kadar njega ne bo v lekarni. Malo latinščine se znam iz gimnazije, a vse premalo, da bi si zapomnil imena vseh strupov in zdravil. In tako sem v magistrski odsotnosti dajal bolnikom aspirine. Veste, četudi je bila vojna, sem se le bal, da bi koga ne zastrupil. Aspirin pa ni bil nikomur nevaren.

Nekega dne pa sem ga polomil. V lekarno je prišel bolnik in potožil, da strašno kašlja. Dal sem mu aspirin, on pa: "Ne, kapljice bočem! Kapljice zoper kašelj!"

No, če že hočeš kapljice, sem si mislil, jih boš pa dobil. In kar v lekarni sem napolnil žlico z ricinusovim oljem ter mu je potisnil v usta. Popil je olje in ves skremžen vprašal: "Pa bo to pomagalo?"

"Prepričan sem, da bo. Enkrat boste že zakašljali, drugič pa že ne več."

Ko se je magister vrnil, sem mu povedal, kaj sem mu dal. On pa me je hudomušno vprašal: "Pa misliš, da mu bo ricinusovo olje zares pomagalo?"

"Ze deluje," sem odvrnil in kar mu povedal, kaj sem mu dal. On pa me je hudomušno vprašal: "Pa misliš, da mu bo ricinusovo olje zares pomagalo?"

"Ze deluje," sem odvrnil in kar mu povedal, kaj sem mu dal. On pa me je hudomušno vprašal: "Pa misliš, da mu bo ricinusovo olje zares pomagalo?"

"Ze deluje," sem odvrnil in kar mu povedal, kaj sem mu dal. On pa me je hudomušno vprašal: "Pa misliš, da mu bo ricinusovo olje zares pomagalo?"

"Ze deluje," sem odvrnil in kar mu povedal, kaj sem mu dal. On pa me je hudomušno vprašal: "Pa misliš, da mu bo ricinusovo olje zares pomagalo?"

"Ze deluje," sem odvrnil in kar mu povedal, kaj sem mu dal. On pa me je hudomušno vprašal: "Pa misliš, da mu bo ricinusovo olje zares pomagalo?"

"Ze deluje," sem odvrnil in kar mu povedal, kaj sem mu dal. On pa me je hudomušno vprašal: "Pa misliš, da mu bo ricinusovo olje zares pomagalo?"

"Ze deluje," sem odvrnil in kar mu povedal, kaj sem mu dal. On pa me je hudomušno vprašal: "Pa misliš, da mu bo ricinusovo olje zares pomagalo?"

večali majhno razliko v koših (ki je posledica poraza v Splitu). Tako so povečali vodstvo na 25:8. Toda v zadnjih minutah so, potem, ko je najboljši sinočnji igralec Klavara zaradi petih osebnih napak zapustil igrišče, gostje uspeli zmanjšati rezultat.

Včerajšnja tekma na razmočenem igrišču je ponovno pokazala kako potreben je kranjskim športnikom nov športni stadion.

J. Zontar

večali majhno razliko v koših (ki je posledica poraza v Splitu). Tako so povečali vodstvo na 25:8. Toda v zadnjih minutah so, potem, ko je najboljši sinočnji igralec Klavara zaradi petih osebnih napak zapustil igrišče, gostje uspeli zmanjšati rezultat.

Včerajšnja tekma na razmočenem igrišču je ponovno pokazala kako potreben je kranjskim športnikom nov športni stadion.

večali majhno razliko v koših (ki je posledica poraza v Splitu). Tako so povečali vodstvo na 25:8. Toda v zadnjih minutah so, potem, ko je najboljši sinočnji igralec Klavara zaradi petih osebnih napak zapustil igrišče, gostje uspeli zmanjšati rezultat.

Včerajšnja tekma na razmočenem igrišču je ponovno pokazala kako potreben je kranjskim športnikom nov športni stadion.

večali majhno razliko v koših (ki je posledica poraza v Splitu). Tako so povečali vodstvo na 25:8. Toda v zadnjih minutah so, potem, ko je najboljši sinočnji igralec Klavara zaradi petih osebnih napak zapustil igrišče, gostje uspeli zmanjšati rezultat.

Včerajšnja tekma na razmočenem igrišču je ponovno pokazala kako potreben je kranjskim športnikom nov športni stadion.

večali majhno razliko v koših (ki je posledica poraza v Splitu). Tako so povečali vodstvo na 25:8. Toda v zadnjih minutah so, potem, ko je najboljši sinočnji igralec Klavara zaradi petih osebnih napak zapustil igrišče, gostje uspeli zmanjšati rezultat.

Včerajšnja tekma na razmočenem igrišču je ponovno pokazala kako potreben je kranjskim športnikom nov športni stadion.

večali majhno razliko v koših (ki je posledica poraza v Splitu). Tako so povečali vodstvo na 25:8. Toda v zadnjih minutah so, potem, ko je najboljši sinočnji igralec Klavara zaradi petih osebnih napak zapustil igrišče, gostje uspeli zmanjšati rezultat.

Včerajšnja tekma na razmočenem igrišču je ponovno pokazala kako potreben je kranjskim športnikom nov športni stadion.

večali majhno razliko v koših (ki je posledica poraza v Splitu). Tako so povečali vodstvo na 25:8. Toda v zadnjih minutah so, potem, ko je najboljši sinočnji igralec Klavara zaradi petih osebnih napak zapustil igrišče, gostje uspeli zmanjšati rezultat.